dělci a živnostníci, kteří pouze přechodně v kratších obdobích pracují za mzdu, při čemž normálním a trvalým zdrojem výživy jest jejich samostatné podnikání. Také na př. horník, tovární dělník, státní zřízenec, který při svém zaměstnání ve volném čase nahodile a nepravidelně vypomáhá v zemědělství, nepodléhá z důvodu této příležitostné námezdné práce pojištění, jelikož je již na základě svého hlavního zaměstnání pojištěn. Dále nepodléhají pojištění manželky osob samostatně výdělečně činných nebo zaměstnanců povinně pojištěných, pokud nepracují za mzdu pravidelně a trvale a pokud jejich hlavním zaměstnáním je buď činnost v manželově podniku nebo vedení domácnosti.

Hlášení podle § 17 může býti předsevzato týdenními výplatními listinami, na nichž jsou označeny dny, ve kterých zaměstnanec skutečně pracoval. V těchto listinách musí u osob, o kterých dosud nemocenská pojišťovna nemá přesných evidenčních dat, býti obsaženy všechny v § 18 předepsané údaje. Je však také možno, aby tyto osoby byly při vstupu do zaměstnání přihlášeny na individuelním přihláškovém formuláři se všemi předepsanými údaji, při čemž bylo by vhodným způsobem vyznačiti, že jde o nestálé zaměstnance a v rubrice 9 poznamenati, že počet pracovních dnů a výše mzdy budou hlášeny týdenními listinami.

Vyžadují-li toho zvláštní místní poměry, aby hlášení bylo prováděno výplatními listinami za období delší jednoho týdne, nemá Ústřední sociální pojišťovna námitek proti tomu, aby nemocenské pojišťovny uzavřely ujednání těmto poměrům vyhovující, ovšem s tím, že taková období nesmí býti delší jednoho měsíce a že ujednání musí býti odůvodněna nezbytnou nutností.

Tento postup má ovšem za následek, že pojištěnec v pojištění invalidním a starobním získá potřebných 150 čekacích týdnů třeba teprve po mnoha letech a že administrativní práce, spojená s evidencí malých částek pojistného, vyžádá si velkých nákladů. Ústřední sociální pojišťovna nebude činiti proto námitek, aby tam, kde všichni zúčastnění činitelé se na tom shodnou, byly i nestále zaměstnané osoby zařazovány do mzdových tříd podle svého průměrného týdenního nebo měsíčního výdělku tak, jako kdyby pracovaly v úkolové práci, při čemž ovšem nižší pojistné, odpovídající nižší mzdové třídě, do které pojištěnec na základě své průměrné mzdy bude zařazen, bylo by pak platiti nezkráceně za celý týden.

Povinnému pojištění zákonnému podléhají též posluhovačky, domácí švadleny a jiné osoby, zaměstnané střídavě u různých zaměstnavatelů.. Pokud nebude vydáno nařízení podle § 248, bude úkolem nemocenských pojišťoven, aby tyto kategorie osob, pokud nevykonávají práce nebo služby jenom jako vedlejší zaměstnání nebo příležitostně, zachytily, pokud je to možno. Ústřední sociální pojišťovna je si vědoma potíží, které jsou s pojištěním těchto osob spojeny a nehodlá proto zakročovati tam, kde tyto osoby zůstanou zatím mimo pojištění, neboť i zákonodárce byl nucen připustiti, jak je z důvodové zprávy zřejmo, že určitá část pojištěnců nebude ihned z počátku zachycena.

Oběžník Ústřední sociální pojišťovny ze dne 25. srpna 1926, č. 10, o provádění dozoru nad nemocenskými pojišťovnami.

Podle ustanovení § 86 zákona čís. 221 z roku 1924 je Ústřední sociální pojišťovna dozorčím úřadem nad všemi nemocenskými pojišťovnami. Na ni jsou nyní přeneseny veškeré úřední dozorčí úkoly, jež dosud nad nemocenskými pokladnami prováděly politické úřady. Ústřední sociální po-

jišťovna, majíc bezprostřední zájem na řádné správě všech složek nemocenského pojištění, ukládá všem nemocenským pojišťovnám (pokladnám), aby jí podávaly urychleně zprávy o všech důležitějších věcech, týkajících se správy pojišťoven (pokladen).

Zejména je nutno, aby nemocenské pojišťovny (pokladny) předkládaly Ústřední sociální pojišťovně opisy všech usnesení, která přesahují rámec obyčejného hospodaření, jako na př. usnesení o přijímání nových zaměstnanců.

Zvláště pak bude Ústřední sociální pojišťovnu bezodkladně zpraviti o usnesení dozorčího výboru podle § 66, odst. 5. a o opatřeních, jež učiní vedoucí úředníci pojišťoven podle § 70, odst. 4. cit. zák. Vedoucí úředník je též povinen, aby Ústřední sociální pojišťovně podal ihned zprávu o tom, když představenstvo nebo některý jeho člen podá resignaci na svoji funkci, nebo nekoná-li představenstvo řádné schůze, jak ve stanovách té které pojišťovny je nařízeno.

Ústřední sociální pojišťovna upozorňuje, že představenstvo spravuje a zastupuje nemocenskou pojišťovnu ve všech věcech, jež nejsou zákonem nebo stanovami vyhraženy valné hromadě nebo jiným orgánům pojišťovny. Představenstva nemocenských pojišťoven jsou však podle ustanovení § 278, odst. 4., výslovně zmocněna, aby do té doby, než budou vydány vzorné stanovy, usnášela se o změně svých dosavadních stanov. Takové změny nabývají však platnosti teprve po schválení Ústřední sociální pojišťovnou.

Oběžník Ústřední sociální pojišťovny ze dne 24. srpna 1926, č. 11, o odbytném podle § 121, odst. 1., zákona č. 221/1924.

Pozůstalí po pojištěnci, který před uplynutím čekací doby zemřel, mají nárok na odbytné ve výši ročního invalidního důchodu, na nějž by pojištěnec měl nárok, kdyby byl dokonal čekací dobu (§ 121, odst. 1.).

Z malého počtu doposud došlých žádostí o odbytné je vidno, že ustanovení o tomto nároku v kruzích pojištěnců a jejich rodinných příslušníků nejsou ještě známa. Ústřední sociální pojišťovna pokládá za svou samozřejmou povinnost, starati se o to, aby znalost o tomto nároku byla co nejvíce rozšířena. Tento úkol mohou nejlépe splniti nemocenské pojišťovny, které jsou v přímém styku s pojištěnci a jejich rodinami. Ústřední sociální pojišťovna žádá proto, aby nemocenské pojišťovny při žádné příležitosti neopominuly upozorňovati na nárok na odbytné; mohou tak činiti zejména při výplatě pohřebného. Bude jistě v zájmu popularisace invalidního a starobního pojištění, aby na tuto dávku bylo poukazováno i při jiných vhodných příležitostech (zejména při přednáškách, schůzích a krajinským tiskem); zatím však nebudtež vydávány zvláštní tištěné vyhlášky. Touto otázkou bude se zabývati Ústřední sociální pojišťovna v dohodě s jednotlivými svazy nemocenských pojišťoven.

Ústřední sociální pojišťovna doufá, že se tímto způsobem dá dosíci toho, aby skutečně každý, jemuž nárok na odbytné přísluší, svoje právo uplatnil, takže nedojde v žádném případě k promlčení nároku (§ 122).

Při vyřizování jednotlivých žádostí nechť se řídí tamní pojišťovna těmito pokyny:

Pozůstalými podle § 121, odst. 3., jsou: a) manželka (manžel), b) děti, c) rodiče, d) sourozenci.

Nárok přísluší v uvedeném pořadí, t. j. je-li tu alespoň jedna o p r á v n ě n á osoba v dřívějším pořadí, nepřichází v úvahu nikdo z dalších pozůstalých.